

УДК 902/904

Гаршкоў Аляксандр

*Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы;
Гродзенскі дзяржаўны музей гісторыі рэлігіі, Гродна, Беларусь*

Касюк Алена

Інстытут гісторыі НАН Беларусі, Мінск, Беларусь

**ПАПЯРЭДНІЯ ВЫНІКІ ДАСЛЕДАВАННЯЎ КАЛЯ
В. ЗААЗЕР'Е І ПАС. ГАРАДЗІШЧА ПІНСКАГА РАЁНА
БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ**

Дадзены артыкул прысвечаны папярэднім вынікам археалагічных даследаванняў на тэрыторыі Пінскага раёна каля воз. Гарадзішчанскае. Аўтарамі даецца гісторыя даследавання кожнага помніка, аналіз сабраных матэрыялаў, іх культурна-храналагічная інтэпрацыя.

Ключавыя словы: *археалогія, артэфакты, Пінскі раён, крэмень*

У 2020 г. аўтарамі дадзенага артыкула былі праведзены даследаванні берагоў возера Гарадзішчанскае з мэтай фіксацыі стану вядомых археалагічных помнікаў і выяўлення новых аб'ектаў. Пад час паверхневых збораў была атрымана калекцыя артэфактаў колькасцю 117 адзінак. Агульная структура знаходак прадстаўлена ў табліцы 1.

Катэгорыя	Матэрыялы	Помнікі					Усяго
		Заазер'е-1	Гарадзішча-5	Гарадзішча-7	Гарадзішча-8	Гарадзішча-9	
I	Нуклеусы аднапляцовачныя	1	-	-	-	-	5
	Нуклеусы двухпляцовачныя	1	-	1	-	-	
	Рэшткавыя фрагменты нуклеусаў	1	-	1	-	-	
II	Рабрыстыя пласціны і фрагменты аналагічных	3	-	-	-	-	5

	Сколы аднаўлення пляцоўкі нук- леуса і фраг- менты ана- лагічных	2	-	-	-	-	
III	Пласціны і фрагменты пласцін	6	1	3	1	3	73
	Адшчэпы і фрагменты адшчэпаў	21	5	13	-	-	
	Лускавінкі	9	4	6	1	-	
IV	Пласціны і рэтушаванья і фрагменты пласцін рэтушаваных	2	-	-	1	-	24
	Адшчэпы і рэтушаванья і фрагменты адшчэпаў рэтушаваных	5	1	2	3	-	
	Наканечнікі стрэл і іх фраг- менты	-	-	1	-	-	
	Нарыхтоўкі біфасіяльных прыладаў	-	-	1	-	-	
	Укладышы	-	-	1	-	-	
	Скрабкі	2	2	-	-	-	
	Скрабач	-	-	1	-	-	
	Разец	-	1	-	-	-	
	Праколкі	1	-	-	-	-	
V	Абломкі	5	1	-	2	-	8
VI	Кераміка	1	1	-	-	-	2
Усяго:		60	16	30	8	3	117

I – нуклеусы; II – тэхналагічныя сколы; III – прадукты перша-
нага расшчаплення; IV – фармальныя прылады; V – адыходы вытвор-
часці; VI – керамічныя вырабы

Мэтай дадзенага артыкула з’яўляецца публікацыя матэрыялаў і
вызначэнне іх культурна-храналагічнай інтэпрэтацыі.

Заазер’е 1. Размешчана праз 0,2 км на поўнач ад вёскі, на
надпоймавай тэрасе левага берага р. Ясельда, паміж воз. Гарадзішча-

нскае і р. Ясельда, каля в. Зазер'е (Пінскі раён). Даўжыня 300 м, прыкладная вышыня над узроўнем вады 4-6 м. Выявіў у 1927 г. Р. Гарашкевіч [9]. Абследаваў у 1962, 1963, 1966 гг. У.Ф. Ісаенка [2; 3; 4; 7, с. 28], абследавала ў 1986 г. В.С. Вяргей [1]. У 1991 г. праводзіў раскопкі В.Я.Кудрашоў, даследавана 26 м² [6; 8]. У 2015 г. А.Ф.Касюк, А.Ю.Ткачоў правялі паверхневыя зборы, пад час якіх былі выяўлены крамянёвыя артэфекты і сценкі ляпных пасудзін [5].

Падчас даследаванняў 2020 г. на раздзьмутай тэрыторыі паселішча (пляжы) было сабрана 60 артэфектаў.

Нуклеусы. Усяго на помніку было знойдзена 2 нуклеусы і адзін рэшткавы фрагмент.

Малюнак 1. – Артэфекты, артыманья пад час даследаванняў каля в. Заазер'е і пас. Гарадзішча (Пінскі раён). 1, 6, 10-11 – Заазер'е 1; 2, 8-9 – Гарадзішча 5; 3-5 – Гарадзішча 7; 7 – Гарадзішча 8. 1-2, кераміка; 3-11 – крамянёвыя артэфекты. Фота і малюнкi А. Дз. Гаршкова

Нуклеусы аднапляцовачныя – 1 адзінка. Паходзіць ад пласцін і адшчэпаў. Контрфронт і бакі апрацаваны часткова, пляцоўка была аформлена адзінарным сколам нанесеным збоку фронта нуклеуса. Вугал сколвання – 87 градусаў. Памеры: 4 x 3,9 x 3,2 см (мал. 2: 10).

Нуклеусы двухпляцовачныя – 1 адзінка. Паходзіць ад пласцін і адшчэпаў, з раздзельнымі плоскасцямі сколвання. Контрфронт і бакі апрацаваны часткова. Пляцоўка сфармавана некалькімі сколамі з выдзяленнем дзвюх працоўных зон. Вуглы сколвання – 88 і 89 градусаў. Памеры: 4,6 x 4,5 x 1,6 см.

Рэшткавыя фрагменты нуклеусаў – 1 адзінка. Паходзіць, хутчэй за ўсё, ад аднапляцовачнага ядрышча з якога атрымоўвалі пласціны і адшчэпы. Контрфронт і бакі былі апрацаваны часткова. Пляцоўка сфармавана адным сколам. Памеры: 3,2 x 2,5 x 1 см.

Тэхналагічныя сколы. Да гэтай групы былі аднесены рабрыстыя пласціны, сколы аднаўлення пляцоўкі сколвання і фрагменты аналагічных сколаў.

Рабрыстыя пласціны і фрагменты рабрыстых пласцін – 3 адзінкі. Усяго былі знойдзены 1 цэлая і 2 фрагментаваныя рабрыстыя пласціны. Усе яны двухбаковыя. У 1 пласціны пятка гладкая. Памеры: даўжыня – 4,8 см; шырыня – ад 0,7 да 1,6; таўшчыня – ад 0,4 да 0,9 см.

Сколы аднаўлення пляцоўкі нуклеусаў – 2 адзінкі. Да дадзенай катэгорыі былі аднесены адшчэпы, негатывы якіх уяўляюць сабой пляцоўку нуклеуса. Звычайна, на адным з бакоў такіх сколаў прысутнічае фрагмент карніза і фронта сколвання. У нуклеусаў, з якіх былі знятыя такія сколы пляцоўкі былі сфармаваны некалькімі сколамі. Зняты дадзеныя тэхналагічныя сколы былі з боку контрфронта нуклеуса. Памеры: 2,5 x 3 x 2 і 2,8 x 2,1 x 0,8 см.

Дэбітаж. Да прадуктаў першаснага расшчаплення былі залічаны пласціны, адшчэпы, лускавінкі і фрагменты аналагічных сколаў.

Пласціны і фрагменты пласцін – 6 адзінак. Усяго было знойдзена 1 цэлая і 5 фрагментаваных пласцін. Адна была знятая з двухпляцовачнага монафрантальнага нуклеуса. З іх 1 падскарыністая. У 2 адзінак пятка фасеткаваная, у 1 гладкая, яшчэ ў 1 кропкавая. Рэдукаванне прысутнічае ў 3 экзэмпляраў. Памеры: даўжыня 4,6 см; шырыня – ад 0,7 да 2; таўшчыня – ад 0,2 да 0,5 см.

Адшчэпы і фрагменты адшчэпаў – 21 адзінка. Усяго было знойдзена 13 цэлых і 8 фрагментаваных адшчэпаў. З іх 2 скарыністыя, 9 падскарыністых. У 5 адзінак пятка гладкая, у 4 кропкавая, у 2 фасеткаваная і яшчэ ў 2 сфармавана на натуральнай паверхні. Рэдукаванне прысутнічае ў аднаго экзэмпляра. Памеры: даўжыня ад 2 да 4,3 см; шырыня – ад 1 да 3,8; таўшчыня – ад 0,2 да 1,2 см.

Лускавінкі – 9 адзінак. Да лускавінак залічваліся сколы памерамі менш за 2 см.

Фармальныя прылады. Гэтая група ў сабранай калекцыі прадстаўлена адшчэпамі рэтушаванымі і фрагментамі адшчэпаў рэтушаваных, пласцінамі і фрагментамі пласцін рэтушаваных, скрабкам і праколкай.

Пласціны рэтушаваныя і фрагменты пласцін рэтушаваных – 2 адзінкі. Усяго былі знойдзены 1 цэлая і 1 фрагментаваная пласціна. З іх 1 – скарыністая. Рэтуш паўстромкая, размешчана на вентральнай

паверхні ў аднаго экзэмпляра і яшчэ ў аднаго на дарсальнай паверхні. У аднаго артэфакта пятка сфармавана на натуральнай паверхні. Памеры: даўжыня 3,4 см; шырыня – ад 1,2 да 1,9; таўшчыня – ад 0,2 да 0,6 см.

Адшчэпы рэтушаванья і фрагменты адшчэпаў рэтушаваных – 5 адзінак. Усе артэфакты дадзенай групы цэлыя, з іх 2 скарыністыя, 1 падскарыністы. Рэтуш паўстромкая, нерэгулярная, размешчана на дарсальнай паверхні ў 3 экзэмпляраў, на вентральнай і дарсальнай паверхнях ў 2 экзэмпляраў. У 4 адзінак пятка сфармавана на натуральнай паверхні. Памеры: даўжыня ад 2,2 да 4,5 см; шырыня – ад 2 да 3,7; таўшчыня – ад 0,4 да 1 см.

Скрабкі – 2 адзінкі. Выкананы на падскарыністым адшчэпе і на фрагменце пласціны, канцавыя. Працоўная частка ў двух выпадках сфармавана паўстромкай рэтушшу на спінцы. Акрамя таго, у аднаго экзэмпляра прысутнічае рэтуш на адным з бакоў Памеры: 3,6 x 2,3 x 1,2 і 2,6 x 1,7 x 0,2 см (мал. 2: 11).

Праколка – 1 адзінка. Сфармавана на пласціне, джала выдзелена паўстромкай рэтушшу на спінцы ў дыстальнай частцы нарыхтоўкі. Памеры: 3 x 1,6 x 0,5 см (мал. 2: 6).

Адыходы вытворчасці. Дадзеная група прадстаўлена абломкамі крамянёвымі. Усяго іх было знойдзена 5 адзінак.

Кераміка – 1 адзінка. На помніку быў знойдзены фрагмент венчыка керамічнага начыння. Памеры: 3,6 x 2,1 x 0,5 см (мал. 2: 1).

Гарадзішча 5. Размешчана на паўночным беразе воз. Гарадзішчанскае, каля пас. Гарадзішча (Пінскі раён), ва ўрочышчы Арэшнік, на высокім беразе (4-5 м над урэзам вады), уздоўж дарогі.

Выявіў у 1962 г. У.Ф.Ісаенка [2]. У 1991 г. ажыццявіў шурфоўку В.Я.Кудрашоў [6; 8]. У 2015 г. А.Ф.Касюк, А.Ю.Ткачоў правялі паверхневыя зборы [5]. Падчас даследаванняў у 2020 г. была атрымана калекцыя колькасцю 16 адзінак.

Дэбітаж. Да прадуктаў першаснага расшчаплення былі аднесены пласціны, адшчэпы, лускавінкі і фрагменты аналагічных сколаў.

Пласціны і фрагменты пласцін – 1 адзінка. Пласціна знятая з двухпляцовачнага монафрантальнага нуклеуса, падскарыністая. Пятка гладкая, прысутнічае рэдукаванне карніза. Памеры: 4,6 x 1,8 x 0,6 см.

Адшчэпы і фрагменты адшчэпаў – 5 адзінак. Усяго было знойдзена 3 цэлыя і 1 фрагментаваны адшчэп. З іх 2 падскарыністыя. У 3 адзінак пятка сфармавана на натуральнай паверхні. Памеры: даўжыня ад 2,1 да 2,8 см; шырыня – ад 2,2 да 3,2; таўшчыня – ад 0,6 да 1,2 см.

Лускавінкі – 4 адзінкі. Да лускавінак залічваліся сколы памерамі менш за 2 см.

Фармальныя прылады. Да гэтай катэгорыі былі аднесены адшчэпы рэтушаванья і фрагменты адшчэпаў рэтушаваных, разец, скрабкі.

Адшчэпы рэтушаванья і фрагменты адшчэпаў рэтушаваных – 1 адзінка. Рэтуш паўстромкая, размешчана на дарсальнай паверхні. Памеры: даўжыня 3,2 x 2,5 x 0,5 см.

Разцы – 1 адзінка. Здвоены на адным канцы, выкананы на пласціне. Пятка гладкая, без рэдукавання. Памеры: 3,3 x 2 x 0,8 см.

Скрабкі – 2 адзінкі. Усе канцавыя, выкананыя на адшчэпах. У адным прасочваецца фасеткаваная пятка і рэдукаванне. Памеры: 2,3 x 1,2 x 0,4 і 2 x 2 x 0,3 см (мал. 2: 8-9).

Адыходы вытворчасці. Дадзеная група прадстаўлена абломкамі крамянёвымі. Усяго іх была знойдзена 1 адзінка.

Кераміка – 1 адзінка. На помніку быў знойдзены фрагмент сценкі керамічнага начыння. Памеры: 1,5 x 1,5 x 0,5 см (мал. 2: 2).

Гарадзішча 7. Размешчана на ўсходнім беразе воз. Гарадзішчанскае, праз 100 м ад берагавой лініі, на тэрыторыі пас. Гарадзішча (Пінскі раён). Выявіў у 1962 г. У.Ф.Ісаенка [2]. У 1991 г. аглядзеў В.Я.Кудрашоў [6; 8]. У 2015 г. А.Ф.Касюк, А.Ю.Ткачоў правялі зборы на паверхні [5]. Падчас даследаванняў 2020 г. на помніку было сабрана 30 артэфактаў.

Нуклеусы. Усяго на помніку былі знойдзены адзін двухпляцовачны нуклеус і адзін рэшткавы фрагмент нуклеуса.

Нуклеусы двухпляцовачныя – 1 адзінка. Монафрантальны, ад пласцін. Контрфронт і бакі апрацаваны часткова, пляцоўкі сфармаваны адзінарнымі сколамі. Вуглы сколвання – 85 і 87 градусаў. Памеры: 3,8 x 2,6 x 1,8 см.

Рэшткавыя фрагменты нуклеусаў – 1 адзінка. Паходзіць, хутчэй за ўсё, ад аднапляцовачнага ядрышча з якога сколвалі пласціны і адшчэпы. Контрфронт і бакі былі апрацаваны часткова. Пляцоўка сфармавана адным сколам. Памеры: 3,1 x 2 x 1,2 см.

Дэбітаж. Да прадуктаў першаснага расшчаплення былі аднесены пласціны, адшчэпы, лускавінкі і фрагменты аналагічных сколаў.

Пласціны і фрагменты пласцін – 3 адзінкі. Усяго былі знойдзены адна цэлая і 2 фрагментаваная пласціны. У адной пласціны пятка фасеткаваная. Памеры: даўжыня 4,3 см; шырыня – ад 1,1 да 1,5; таўшчыня – ад 0,2 да 0,3 см.

Адшчэпы і фрагменты адшчэпаў – 13 адзінак. Усяго было знойдзена 5 цэлых і 8 фрагментаваных пласцін. З іх 1 скарыністы, 8

падскарыністых. У 1 –пятка кропкавая, яшчэ ў 2 сфармавана на натуральнай паверхні. Памеры: даўжыня ад 1,7 да 3,6 см; шырыня – ад 2,2 да 2,5; таўшчыня – ад 0,7 да 1,1 см.

Лускавінкі – 6 адзінак. Да лускавінак залічваліся сколы памерамі менш за 2 см.

Фармальныя прылады. Да гэтай катэгорыі былі аднесены адшчэпы рэтушаваных і фрагменты адшчэпаў рэтушаваных, скрабач, укладышы, фрагмент чаранковага наканечніка(?) стралы, нарыхтоўка біфасіяльнай прылады.

Адшчэпы рэтушаваных і фрагменты адшчэпаў рэтушаваных – 2 адзінкі. Усе цэлыя, адзін падскарыністы. Рэтуш ва ўсіх паўстромкая, размешчана на дарсальнай паверхні. У аднаго адшчэпа пятка гладкая. Памеры: даўжыня ад 2,1 да 2,3 см; шырыня – ад 1,2 да 1,5; таўшчыня – ад 0,5 да 0,7 см.

Скрабачы – 1 адзінка. Выкананы на падскарыністым адшчэпе, рэтуш паўстромкая на дарсальнай паверхні. Памеры: 2 x 3 x 1 см (мал. 2: 4).

Укладышы – 1 адзінка. Выкананы на медыяльнай частцы пласціны. Рэтуш паўстромкая на дарсальнай паверхні. Памеры: 2,3 x 1,5 x 0,35 см (мал. 2: 3).

Фрагмент чаранковага наканечніка стралы(?) – 1 адзінка. Дадзены артэфакт прадстаўлены фрагментам пласціны з вылучаным паўстромкай дарсальнай рэтушшу чаранком. Таксама нерэгулярная рэтуш прысутнічае на вентральнай паверхні. Памеры: 1,6 x 2 x 0,5 см (мал. 2: 5).

Нарыхтоўка біфасіяльнай прылады (цясла?) – 1 адзінка. Памеры: 6,7 x 3,6 x 1,8 см.

Гарадзішча 8. Размешчана на паўночна-заходнім беразе воз.Гарадзішчанскае, на тэрыторыі пас. Гарадзішча (Пінскі раён). Выявілі ў 2015 г. А.Ф.Касюк і А.Ю.Ткачоў [5]. Падчас даследаванняў 2020 г. на помніку было сабрана 8 артэфактаў.

Дэбітаж. Да прадуктаў першаснага расшчаплення былі залічаны фрагмент пласціны і лускавінка.

Пласціны і фрагменты пласцін – 1 адзінка. Фрагмент пласціны, знятай з аднапляцовачнага(?) нуклеуса. Памеры: ? x 1 x 0,6 см.

Лускавінкі – 1 адзінка. Да лускавінак залічваліся сколы памерамі менш за 2 см.

Фармальныя прылады. Да гэтай групы былі аднесены пласціны, адшчэпы рэтушаваных і фрагменты аналагічных сколаў рэтушаваных.

Пласціны рэтушаванья і фрагменты пласцін рэтушаваных – 1 адзінка. Усяго быў знойдзены 1 фрагмент пласціны, падскарыністы. Рэтуш паўстромкая, размешчана на дарсальнай паверхні. Пятка сфармавана на натуральнай паверхні. Прысутнічае рэдукаванне карніза. Памеры: даўжыня ? x 2,1 x 0,5 см.

Адшчэпы рэтушаванья і фрагменты адшчэпаў рэтушаваных – 3 адзінкі. Усяго было знойдзена 2 цэлыя і 1 фрагмент адшчэпа. З іх 1 падскарыністы. Рэтуш паўстромкая, размешчана на вентральнай паверхні ў 2 экзэмпляраў, яшчэ ў аднаго – на дарсальнай паверхні. Пятка ў аднаго артэфакта гладкая. Памеры: даўжыня ад 3,1 да 4,5 см; шырыня – ад 1,2 да 3; таўшчыня – ад 0,4 да 1,1 см (мал. 2: 7).

Адыходы вытворчасці. Дадзеная група прадстаўлена абломкамі крамянёвымі. Усяго іх было знойдзена 2 адзінкі.

Гарадзішча 9. Размешчана на паўночна-ўсходнім беразе воз. Гарадзішчанскае, на тэрыторыі пас. Гарадзішча (Пінскі раён). Адкрыта аўтарамі ў 2020 г. На палявой дарозе было сабрана 3 артэфакты.

Дэбітаж. Дадзеная катэгорыя прадстаўлена пласцінамі і фрагментамі пласцін.

Пласціны і фрагменты пласцін – 3 адзінкі. Усяго было знойдзена 2 цэлыя і 1 фрагмент пласціны. 1 экзэмпляр зняты з двухпляцовачнага монафрантальнага нуклеуса. З іх 1 падскарыністы. У 1 пятка фасеткаваная, у 2 гладкая. Памеры: даўжыня ад 3 да 3,5 см; шырыня – ад 1,3 да 3,3; таўшчыня – ад 0,2 да 0,4 см.

Такім чынам, у 2020 г. у ваколіцах воз. Гарадзішчанскае, каля в. Заазер’е і пас. Гарадзішча Пінскага раёна было абследавана 4 вядомыя помнікі археалогіі і адзін адкрыты ўпершыню. Прааналізаваны матэрыял дазваляе зрабіць наступныя высновы: тэрыторыя помніка Заазер’е 1 была ўпершыню была заселена на мяжы фінальнага палеаліту і мезаліту носьбітамі свідэрскай культуры (9 – 7,5 тыс. г. да н.э.). Да гэтага часу адносіцца пласціна, знятая з двухпляцовачнага нуклеуса. Таксама, артэфакты характэрныя для гэтай культурнай адзінкі прысутнічаюць на вышэй разглядаемых помніках Гарадзішча 5 і Гарадзішча 9. Мезалітычны перыяд прадстаўлены фрагментамі пласцін, у тым ліку, рабрыстай. Гэтыя артэфакты, па сваіх характарыстыках могуць быць звязаны з яніславіцкай культурай (6-5 тыс. г. да н.э.). Да эпохі неаліту, верагодна, адносіцца аднапляцовачны нуклеус ад пласцін і адшчэпаў. На жаль, больш дакладна, вызначыць яго культурную і храналагічную прыналежнасць не ўяўляецца магчымым.

Астатнія артэфакты з усіх помнікаў датуюцца шырока – каменным – бронзавым вякамі.

Сценка ляпной пасудзіны з помніка Гарадзішча 5 гладкая, светла-карычневага колеру, з дамешкай пяску і дробнай жарствы ў цесце. Яна вельмі дробная, таму не паддаецца дакладнай культурна-храналагічнай ідэнтыфікацыі.

Фрагмент венца кругавой пасудзіны з паселішча Заазер'е 1 адносіцца да так званай “гарадзянскай керамікі”, цэнтрам вытворчасці якой з XV ст. з’яўляецца в. Гарадная Столінскага раёна Брэсцкай вобласці.

1. Вергей, В.С., Егорейченко, А.А. Отчёт о полевых исследованиях в Берёзовском, Дрогичинском, Пинском, Столинском районах Брестской области в 1986 г. / ЦНА НАН Беларусі. ФАНД. Воп. 1. – Арх. № 995. – 20 с., 43 илл.

2. Исаенко, В.Ф. Отчёт о полевых исследованиях в 1962 г. / ЦНА НАН Беларусі. ФАНД. Воп. 1. – Арх. №№ 158, 158 (альбом). – 60 с., 49 илл.

3. Исаенко, В.Ф. Отчёт о полевых исследованиях 1963 года / ЦНА НАН Беларусі. ФАНД. Воп. 1. – Арх. №№ 160, 160 (альбом). – 75 с., 59 илл.

4. Исаенко, В.Ф. Отчёт о полевых исследованиях за 1966 год / ЦНА НАН Беларусі. ФАНД. Воп. 1. – Арх. № 296. – 27 с., 14 илл., 1 карта.

5. Касюк, А.Ф. Справаздача аб археалагічных даследаваннях у Мінскай, Брэсцкай і Гомельскай абласцях у 2015 годзе. / ЦНА НАН Беларусі. ФАНД. Воп. 1. – Арх. № 3347 а, б. – 491 с.

6. Кудряшов, В.Е. Отчет о полевых исследованиях в 1991 г. в районе оз. Городищенское / ЦНА НАН Беларусі. ФАНД. Воп. 1. – Арх. № 1393. – 19 с., 18 илл., 12 с. прилож.

7. Исаенко, В.Ф. Археологическая карта Белоруссии. Вып. 1. Памятники каменного века / В.Ф. Исаенко. – Минск: Польша, 1968. – 125 с.

8. Кудряшов, В.Е. Заозерье – памятник свидерской культуры Припятского Полесья Беларуси // Гістарычна-археалагічны зборнік. – Мінск, 1996. – № 7. – С. 35–45.

9. Horoszkiewicz, R., Pinsk i jego okolice. – Pińsk, 1926. – 28 s.

PRELIMINARY RESULTS OF RESEARCH NEAR VILLAGES ZAAZIER’JE I HARADZIŠČA OF PINSK DISTRICT, BREST REGION

Aliaksandr D. Harshkou, Yanka Kupala State University of Hrodna; Hrodna State Museum of the History of Religion, Hrodna, Belarus, ales.harshkou.arch.@gmail.com

Alena F. Kasiuk, Institute of History, National Academy of Sciences of Belarus, Minsk, Belarus, kasiuk2585@gmail.com

This article is devoted to the preliminary results of archaeological research in the Pinsk district near the lake Haradziščanskaje. The authors give a history of the study of each sites, analysis of the collected materials and their cultural and chronological interpretation.

Keywords: *archeology, artifacts, Pinsk district, flint*